

Dezyderat nr 22
Komisji do Spraw Petycji do Prezesa Rady Ministrów
w sprawie uznania za wykroczenie niepodporządkowania się poleceniu
funkcjonariusza publicznego, wydanego w granicach i na podstawie
przepisów ustawy
z 12 lutego 2020 r.

Komisja do Spraw Petycji, na posiedzeniu w dniu 22 stycznia 2020 r., rozpatrzyła petycję w sprawie zmiany ustawy z dnia 20 maja 1971 r. Kodeks wykroczeń poprzez uznanie za wykroczenie niepodporządkowania się poleceniu funkcjonariusza publicznego, wydanego w granicach i na podstawie przepisów ustawy (BKSP-145-583/19).

Przedmiotem petycji jest żądanie nowelizacji ustawy z dnia 20 maja 1971 r. – Kodeks wykroczeń, poprzez wprowadzenie do rozdziału VIII Kodeksu wykroczeń, obejmującego „Wykroczenia przeciwko porządkowi i spokojowi publicznemu”, przepisu art. 54a § 1-3, w którym określone zostałyby nowe typy czynów zabronionych sankcjonujące niepodporządkowanie się poleceniu wydanemu przez funkcjonariusza publicznego. Zgodnie z przedstawioną propozycją art. 54a miałby przybrać następującą treść:

„§ 1. Kto nie podporządkowuje się żądaniu lub poleceniu funkcjonariusza publicznego, wydanego w granicach i na podstawie przepisów ustawy, podlega karze aresztu, grzywny lub ograniczenia wolności.

§ 2. Tej samej karze podlega, kto nie stosując się do polecenia wskazanego w § 1, uniemożliwia lub utrudnia wykonanie czynności służbowej.

§ 3. Podżeganie i pomocnictwo są karalne.”.

Autorzy petycji wskazują, że przyjęcie zaproponowanych rozwiązań spowoduje bardziej skuteczne działanie Policji w zakresie jej zadań, a także wzmocni pozycję policjantów.

W dyskusji podkreślono, że omawiane propozycje zostały przekazane również do Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji i w wyniku prowadzonych rozmów osiągnięto konsensus co do tego, iż policjanci muszą mieć możliwość wydawania poleceń, a niestosowanie się do nich musi być sankcjonowane. Autorzy petycji – obecni na posiedzeniu Komisji – przyznali, że wskazany w zaproponowanym przepisie katalog obejmujący wszystkich funkcjonariuszy publicznych jest zbyt szeroki i powinien zostać zawężony do służb mundurowych.

Komisja do Spraw Petycji zwraca się o przedstawienie stanowiska Rządu wobec postulatów zawartych w petycji oraz o wskazanie zakresu planowanej nowelizacji Kodeksu wykroczeń. W tym kontekście, w przekonaniu Komisji, należy zwrócić szczególną uwagę na ewentualne nadużywanie przez funkcjonariuszy możliwości karania osób niepodporządkowujących się poleceniom wydanym ustnie, a w związku z tym konieczne jest rozważenie ograniczenia propozycji kryminalizacji sankcjonowanych zachowań do przypadków, w których odmowa wykonania polecenia uniemożliwi albo utrudni wykonanie czynności służbowej przez funkcjonariusza. Komisja wnosi również o nakreślenie perspektywy czasowej przygotowania w przedmiotowej sprawie projektu ustawy i terminu wniesienia go do Sejmu RP.

Przewodniczący Komisji
(-) Sławomir Jan Piechota